

N:o 26.

Ank. till Riksd. kansli den 7 maj 1895, kl. 11 f. m.

Memorial, med anledning af kamrarnes skiljaktiga beslut vid behandlingen af bevillningsutskottets betänkande n:o 15, i anledning af väckta motioner om upphäfvande eller uppsägning af förordningen angående Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden den 30 maj 1890.

Vid behandlingen af utskottets förenämnda betänkande hafva Riksdagens kamrar, enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag, stannat i olika beslut, på sätt här nedan omförmäles.

Första Kammaren har bifallit utskottets hemställan,

»att Riksdagen, i anledning af de i ämnet väckta motioner, måtte för sin del besluta, att förordningen angående Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden den 30 maj 1890 skall, i den ordning, som i § 18 af nämnda lag stadgas, upphävas, samt vid meddelande af detta beslut hos Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes vidtaga erforderliga åtgärder i syfte att angående omförmälda förhållanden måtte snarast möjligt åvägabringas en ny öfverenskommelse, hvarigenom de båda ländernas ömsesidiga ekonomiska intressen varda på ett rättvisare sätt än genom den nu gällande förordningen tillgodosedda.»

Andra Kammaren deremot har med bifall till en vid betänkan-
det fogad reservation, med viss ändring, beslutit,

»att Riksdagen, med afslag å de i ämnet väckta motioner, skall
dels hos Kongl. Maj:t anhålla:

att Kongl. Maj:t, med anledning af de betydande ändringar i tull-
taxan, som på senaste tiden egt rum, täcktes inleda underhandlingar
med norska regeringen om utarbetandet af sådana förändrade bestäm-
melser i förordningen angående Sveriges och Norges ömsesidiga han-
dels- och sjöfartsförhållanden den 30 maj 1890, att de olägenheter för
det svenska näringslivet, hvilka på grund af de båda ländernas nu
från hvarandra så betydligt afvikande tullsatser förefinnas, må kunna
afhjelpas och så vidt möjligt är för framtiden förebyggas, samt

att Kongl. Maj:t, till olägenheternas snara afhjelpande, måtte så
skyndsamt bedrifva nämnda underhandlingar, att fullständigt förslag
till ny mellanrikslag må kunna redan år 1896 föreläggas svenska Riks-
dagen och norska Stortinget, eller, att Kongl. Maj:t — derest detta
icke skulle låta sig göra — meddelar nästkommande Riksdag känne-
dom om underhandlingarnas fortgång och de resultat, hvartill de kunna
hafva ledt, på det Riksdagen, för så vidt icke uppsägning på sätt
nedan sägs, redan egt rum, då må blifva i tillfälle att efter sig före-
teende omständigheter besluta, om mellanrikslagen skall uppsägas eller
icke; och

dels för sin del besluta

sådan ändring i 3 och 14 §§ af gällande mellanrikslag, att span-
mål, omalen och malen, äfvensom bröd skola upptagas bland de natur-
alster och tillverkningar, som, oafsedt sitt ursprung, enligt nämnda
paragrafer draga hel tull,

hvarjemte beslutits:

att Riksdagen skall bemyndiga Kongl. Maj:t att, för den händelse
det från Norges sida skulle möta hinder att före instundande 1 sep-
tember genomföra nyssnämnda, af Riksdagen beslutade ändring i mellan-
rikslagens 3 §, i öfverensstämmelse med samma lags 18 § uppsäga
mellanrikslagen med enahanda verkan, som hade Sverige för sin del
fattat ett af Norges samtycke oberoende beslut om lagens ändring eller
upphäfvande, dock utan att de med Norge inledda underhandlingarna
derigenom afbrytas.»

Vid fullgörandet af den jemlikt 63 § riksdagsordningen utskottet
åliggande skyldighet att söka sammanjemka dessa kamrarnes olika be-
slut anser sig utskottet böra framhålla, att, enligt hvad den vid frågans
behandling inom kamrarne förda diskussionen gifver vid handen,

någon meningsskiljaktighet kamrarne emellan icke förekommit i afseende å behovet att, med hänsyn till de i utskottets ofvanberörda betänkande närmare utvecklade olägenheterna för Sveriges del af nu gällande mellanrikslag, söka snarast möjligt åvägabringa förändrade bestämmelser rörande de förenade rikenas inbördes handels- och sjöfartsförhållanden. Ett uttryckligare betonande af Riksdagens önskan att äfven för framtiden en mellanrikslag, ehuru byggd på andra grunder än den nuvarande, må reglera nyssberörda förhållanden, samt att de häraf betingade underhandlingarne med norska regeringen måtte så skyndsamt bedrivas, att den nya lagen kan beslutas om möjligt redan nästa år, synes utskottet kunna väsentligen undanröjda Andra Kammarens obenägenhet för lagens ovilkorliga uppsägning, hvilken sistnämnda åtgärd utskottet, i likhet med Första Kammaren fortfarande anser nödig för det åsyftade målets ernående. I samma riktning torde ock kunna antagas verka ett framskjutande af tiden för lagens uppsägning.

Utskottet, som anser, att på nu angifna grund en sammanjemkning af de ifrågavarande olika besluten bör kunna åstadkommas, hemställer för den skull,

att kamrarne, med frånträdande af sina förut i frågan fattade beslut, måtte för sin del besluta, att förordningen angående Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden den 30 maj 1890 skall upphävas och upphöra att gälla när två år förflutit från den dag, lagen varder genom Kongl. Maj:ts försorg uppsagd, samt att Riksdagen hos Kongl. Maj:t anhåller, ej mindre att sådan uppsägning varder före den 1 nästkommande augusti verkställd, än äfven att — för åvägabringande af en ny öfverenskommelse i ämnet de förenade rikena emellan, genom hvilken deras ekonomiska intressen varda på ett rättvisare sätt än genom den nu gällande förordningen tillgodosedda och hvilken förty är egnad att afhjelpa såväl de olägenheter för det svenska näringslivet, som på grund af de båda ländernas nu från hvarandra så betydligt afvikande tullsatser förefinnas, som ock öfriga öfverklagade missförhållanden — Kongl. Maj:t täcktes inleda underhandlingar med norska regeringen och så skyndsamt bedriva dessa underhandlingar, att, så vidt ske kan, fullständigt förslag till ny mel-

lanrikslag redan år 1896 förelägges Sveriges Riksdag och Norges storting, eller, om detta icke låter sig göra, meddela nästkommande Riksdag kännedom om underhandlingarnes fortgång och det resultat, till hvilket de kunna hafva ledt.

Stockholm den 7 maj 1895.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Reservation:

af herrar friherre *von Schwerin, Collander, Fredholm, S. M. Olsson, Bokström, Bromée, Ivar Månsson, Hahn och Lilljeqvist*, hvilka anført:

»*Båda kamrarne* hafva sammanstämmande, ehuru med någon skiljaktig formulering, beslutat hos Kongl. Maj:t anhålla om underhandlingars skyndsamma inledande med Norges regering, för åstadkommande af en nödig befunnen revision af den s. k. mellanrikslagen. *Första Kammaren* har likväl ansett, att dessa underhandlingar skulle föregås af lagens uppsägning, under det att *Andra Kammaren* ansett, det uppsägning först skulle ifrågakomma för den händelse det från Norges sida skulle möta hinder att före instundande första september erhålla dess samtycke till sådan ändring i 3 och 14 paragraferna af nämnda lag, att spannmål, malen och omalen äfvensom bröd skola upptagas bland de naturalster och tillverkningar, som, oafsedt sitt ursprung, enligt nämnda paragrafer draga hel tull, dock att de med Norge inledda underhandlingarne icke med nämnda uppsägning skulle afbrytas.

Utskottets flertal har ansett sig kunna såsom sammanjemkningsförslag hemställa, att Riksdagen i anledning af kamrarnes skiljaktiga beslut måtte för sin del besluta, att Kongl. Maj:t täcktes *dels* före den första nästa augusti uppsäga berörde lag, och *dels* i sammanhang dermed in-

leda underhandlingar med Norges regering om åvägabringande af en ny öfverenskommelse, hvarigenom de båda ländernas ömsesidiga ekonomiska intressen varda på ett rättvisare sätt än genom den nu gällande mellanrikslagen tillgodosedda.

Vi reservanter hafva deremot sökt häfda, att det af utskottets flertal framlagda sammanjemkningsförslaget i *sak* icke är något annat än en hemställan, att Andra Kammaren med fullständigt uppgifvande af sitt beslut måtte biträda Första Kammarens fordran om ovilkorlig uppsägning, under det att en verklig sammanjemkning, såsom 63 § riksdagsordningen föreskrifver, kan åstadkommas, om Riksdagen, jemte den anhållan om underhandlingars inledande, som utskottets flertal föreslagit, ville lemna Kongl. Maj:t ett vidsträcktare bemyndigande till uppsägning, än det som afsågs i Andra Kammarens förberörda beslut, och hafva för den skull vi, under fullt förtroende till Kongl. Maj:ts regering, som bäst kan bedöma tidpunkten för en eventuellt nödvändig uppsägning, ansett att utskottets sammanjemkningsförslag bort erhålla följande lydelse:

att kamrarne med frånträdande af sina förut i frågan fattade beslut måtte;

dels anhålla, att Kongl. Maj:t, i anledning af ej mindre de olägenheter för det svenska näringslivet, hvilka på grund af de båda ländernas nu från hvarandra så betydligt afvikande tullsatser förefinnas, än äfven öfriga öfverklagade missförhållanden, täcktes inleda underhandlingar med norska regeringen om åvägabringande af en ny öfverenskommelse, hvarigenom de båda ländernas ömsesidiga ekonomiska intressen varda på ett rättvisare sätt, än genom den nu gällande förordningen af den 30 maj 1890, angående Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden, tillgodosedda, äfvensom att dessa underhandlingar må så skyndsamt bedrivas, att, så vidt ske kan, fullständigt förslag till ny mellanrikslag redan år 1896 förläggas Sveriges Riksdag och Norges Storting eller, om detta icke låter sig göra, nästkommande Riksdag meddelas kännedom om underhandlingarnes fortgång och det resultat, hvartill de kunna hafva ledt;

dels lemna Kongl. Maj:t i uppdrag att, för den händelse det från Norges sida skulle möta hinder för underhandlingarnes ofördröjligen inledande, eller dessa

icke synas leda till åsyftadt resultat, eller Kongl. Maj:t eljest skulle finna det behöfligt, *när som helst* i den ordning, som i 18 § af nämnda förordning stadgas, uppsäga ifrågavande förordning med enahanda verkan, som hade Sverige för sin del fattat ett af Norges samtycke oberoende beslut om förordningens upphäfvande.

Herrar *J. Johansson* i Noraskog och *G. Jansson* hafva anhållit att få här antecknadt, att de varit af sjukdom hindrade att deltaga i behandlingen af förestående fråga inom utskottet.
